

“Help, er hangt een geel plakkaat!”

STAPPENPLAN

inspraak omgevingsvergunning

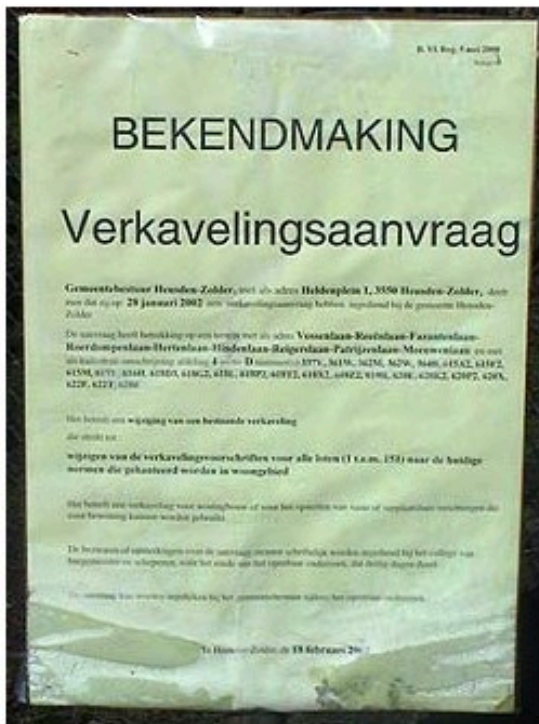
Januari
2024

Stel: je krijgt informatie over een omgevingsvergunning of je stuit op een geel plakkaat in de omgeving van een natuurgebied.

- Welke stappen kan je dan zelf ondernemen?
- Hoe kom je te weten wat er precies wordt aangekondigd?
- Hoeveel tijd heb je om te reageren?
- En wanneer schiet het Natuurpuntsecretariaat mee in actie?

Hieronder krijg je een antwoord op die vragen. Belangrijk: neem de tekst volledig door voor je in actie schiet. Elke stap is belangrijk!

“Help, er hangt een geel plakkaat!”

Telkens er een openbaar onderzoek loopt of als er een omgevingsvergunning wordt verleend of geweigerd, of als er een wijziging aan een omgevingsvergunning wordt aangevraagd of verleend, moet dat o.a. met een aanplakking worden bekendgemaakt.

Die aanplakking gebeurt aan de openbare weg¹ op een goed zichtbare plaats op de locatie waarvoor een omgevingsvergunning werd aangevraagd/verleend/geweigerd. Dat moet:

- ten laatste de dag voor de begindatum van het openbaar onderzoek en tot en met de laatste dag daarvan, of
- binnen de 10 dagen nadat over de aanvraag werd beslist en zolang de beroepstermijn loopt.

Bij een omgevingsvergunning kan het over uiteenlopende onderwerpen gaan: een veranda die verbouwd wordt, een perceel dat verkaveld wordt tot grondwaterwinningsgebied, een constructie enzovoort.

Let op: niet voor elke omgevingsvergunning is een openbaar onderzoek nodig.

¹ De aanplakking gebeurt evenwijdig met de openbare weg, met de tekst gericht naar de openbare weg en op een maximumhoogte van twee meter.

Welke stappen zet je?

Stap 1: kijk naar de datum

Zowel in administratieve procedures als in juridische procedures gelden vastgelegde termijnen. Die zorgen voor een evenwicht in besluitvormingsprocessen: de aanvrager krijgt rechtszekerheid en een vlotte afhandeling, de belanghebbende krijgt recht van inspraak.

De termijn van een openbaar onderzoek is **30 dagen** vanaf de dag na de aanplakking of de kennisgeving. Let op: alle dagen tellen mee, ook weekenddagen. Tijdens die periode kan je opmerkingen, standpunten en/of bezwaren indienen bij de gemeente. Die organiseert het openbaar onderzoek.

De beroepstermijn is ook **30 dagen** vanaf de dag na de aanplakking of de kennisgeving. Tijdens die periode kan je een gemotiveerd beroep indienen als je niet akkoord gaat met de beslissing.

30 dagen zijn snel voorbij. Hou die termijn dus goed in de gaten en wacht niet te lang om in actie te schieten.

Stap 2: inzage

Op het [publiek omgevingsloket](#) kan je in principe de documenten digitaal raadplegen voor elk openbaar onderzoek en voor elke beslissing die ter inzage gelegd is.

Je kan de vergunningsaanvraag en de vergunningsbeslissing ook inkijken bij de gemeente. Als de documenten niet op het loket beschikbaar zijn, kan je vragen om ze via mail te ontvangen. Vaak krijg je daarop geen enthousiaste reactie of verwijzen ze je toch door naar de gemeente². Laat je daardoor niet afschrikken.

Je kan jezelf bij het eerste contact best voorstellen als ‘betrokken publiek’ en alvast verwijzen naar het Verdrag van Aarhus. Dat verdrag stelt een aantal verplichtingen voorop over de toegang tot informatie, inspraak in besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden. Artikel 5 van dat verdrag legt de staten bijvoorbeeld op om milieu-informatie die op elektronische drager beschikbaar is, ook in elektronische vorm beschikbaar te stellen aan het publiek.

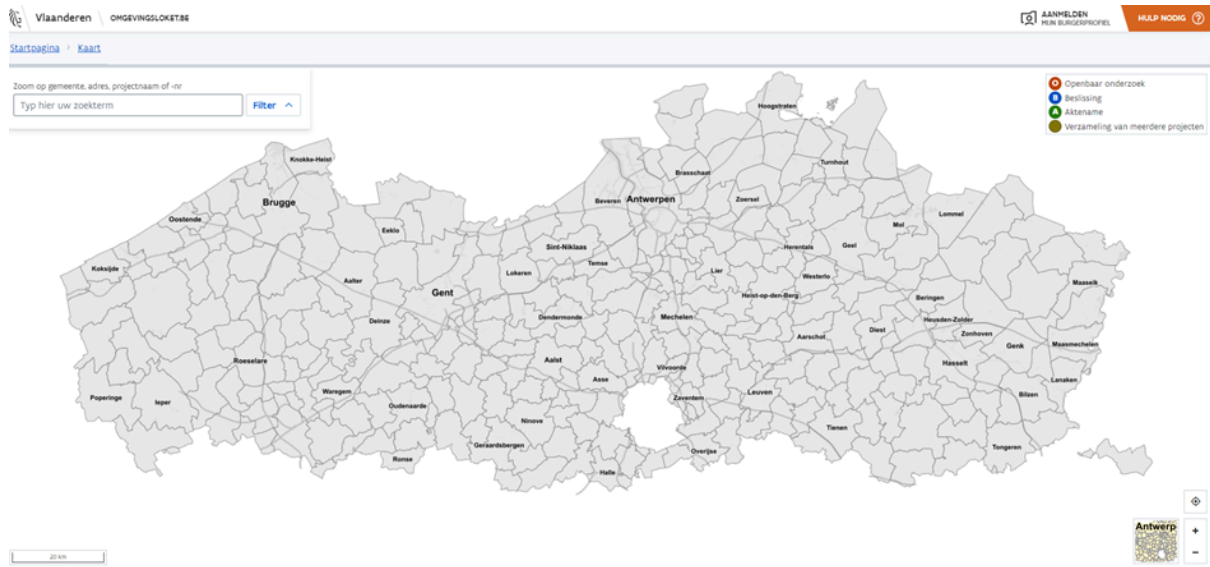
Als je de gewenste documenten toch niet krijgt, kan je je beroepen op de ‘openbaarheid van bestuur’. De regelgeving inzake openbaarheid van bestuur geeft elke burger het recht om bestuursdocumenten in te kijken of daarvan een afschrift te ontvangen. Daarop bestaan een aantal uitzonderingen. Zo kunnen ‘auteursrechtelijk beschermde werken’ (bv. een architectuurontwerp) vaak slechts ter plaatse worden ingekeken. In principe heeft de overheid 20 dagen de tijd om op een vraag tot openbaarheid te antwoorden. Wacht dus niet te lang om die vraag te stellen of ga bij de gemeente de documenten inkijken die niet op het loket staan.

Hoe ga je te werk op het Omgevingsloket?

² Departement Omgeving liet weten dat ze zullen werken aan een omzendbrief. Daarin zullen ze plaatselijke besturen oproepen om informatie op aanvraag (zoals een passende beoordeling) ook digitaal beschikbaar te maken.

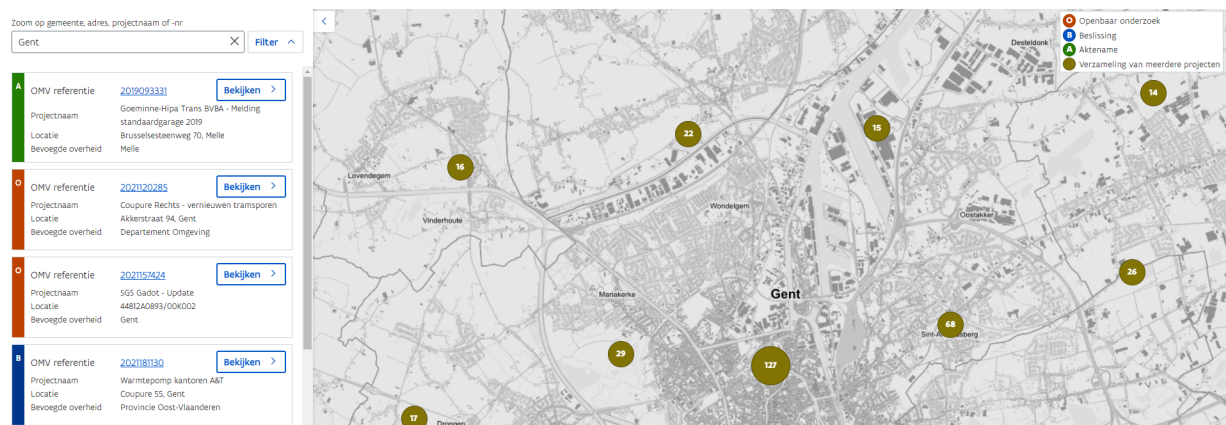
Surf naar <https://omgevingsloketinzage.omgeving.vlaanderen.be/?openbaaronderzoek>

Je krijgt onderstaande webpagina te zien.

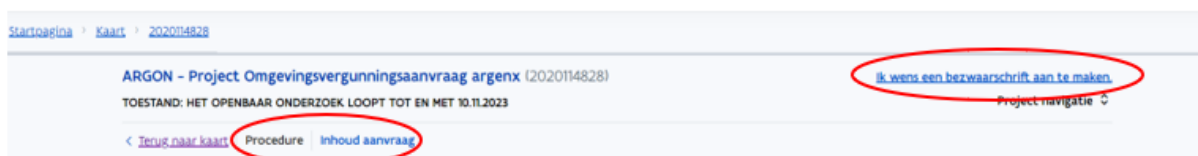

In de zoekbalk linksboven kan je zoeken op gemeente, adres, projectnaam, of projectnummer. Projecten met die zoekterm worden aan de linkerkant opgelijst. Afhankelijk van de fase waarin een project zich bevindt, wordt het aangeduid met:

- een rode O: 'openbaar onderzoek'
- een blauwe B: 'beslissing'
- een groene A: 'aktename'

Klik op de knop 'bekijken' bij het project om de bijhorende documenten, adviezen, en/of beslissingen te raadplegen.

Per project is informatie beschikbaar onder het luik 'procedure' en onder het luik 'inhoud aanvraag'. Onder het luik 'procedure' vind je o.m. de verleende adviezen. Zaken zoals een inschatting van de milieueffecten (al dan niet in een milieueffectenrapport (MER) of een MER-screening) kan je dan weer terugvinden onder 'inhoud aanvraag'. Hoewel het nieuwe omgevingsloket volgens de makers werd ontworpen om gebruiksvriendelijker te zijn, is het veelal zoeken naar de juiste info en zal je vaak een aantal menu's moeten uitklappen vooraleer je de gewenste info te zien krijgt.

Rechts bovenaan is de optie voorzien om een bezwaarschrift of een beroepschrift in te dienen.

Stap 3: kijk naar de ligging en de omgeving

Je hoeft niet tegen elke vergunning te strijden. Op het [Omgevingsloket](#) of in [Geopunt](#) kan je de ruimtelijke bestemming en de afbakening van beschermde of watergevoelige gebieden nagaan.

Bijkomende bebouwing in woongebied is niet hetzelfde als bijkomende bebouwing in agrarisch gebied of landschappelijk waardevol agrarisch gebied (LWAG). Ligt een project in (of in de directe omgeving van) een speciale beschermingszone (habitat- of vogelrichtlijngebied) of VEN-gebied, dan gelden er bijkomende voorwaarden. Niet elke vergunningverlenende overheid past die voorwaarden even nauwgezet toe. Natuurpunt is in zo'n situaties een belangrijke 'waakhond'.

Stap 4: Wanneer beslis je om over te gaan tot actie?

Overloop deze checklist voor je beslist of Natuurpunt bezwaar of beroep indient tegen een project:

- Grenst het project aan percelen van Natuurpunt of ligt het in de directe omgeving ervan?
- Ligt het project in een zogenaamde 'zachte' bestemming op het gewestplan? Een zachte bestemming is natuurgebied, bosgebied, agrarisch gebied, landschappelijk waardevol agrarisch gebied, agrarisch gebied met ecologische waarde, brongebied enz.
- Ligt het project in of vlak bij een speciale beschermingszone of VEN-gebied?
- Heeft het project vermoedelijk een impact op de natuur- en/of landschapswaarden van de locatie of de onmiddellijke omgeving?
- Bedreigt het project een ecologisch waardevol stuk natuur?
- Mogelijk zijn er nog specifieke vragen of aandachtspunten, specifiek voor de situatie.

Is het antwoord op één of meerdere vragen van de checklist positief? Zet je onderzoek dan verder en neem contact op met de juridische dienst van Natuurpunt (zie contactgegevens onderaan). Die geeft **prioriteit** aan:

- dossiers met een impact op Natuurpuntgebieden
- projecten in of grenzend aan speciale beschermingszones
- dossiers met precedentwaarde (bv. [Essers](#))

Voor sommige vragen moet je wat opzoeken om het antwoord te vinden. Via het [Omgevingsloket](#) of [Geopunt](#) kom je snel veel te weten.

Via het Omgevingsloket:

Surf naar www.omgevingsloket.be/omvPubliek/?openbaaronderzoek

En zoek op omgevingsnummer, adres of projectnaam.

Klik op de het project in kwestie en selecteer benoemen het tabblad 'inhoud aanvraag'.

Je komt op een pagina met algemene informatie over het project, hier kan je op verschillende menu's klikken om verder te gaan. , om de omgevingscheck uit te voeren :

Projectinformatie

- Algemene informatie over het project

[Detailinformatie bekijken](#)

[Stedenbouwkundige handelingen](#)
Pauwhoevestraat 20 - 2550 Kontich
Adres: 11602E0405/00A000

BETREFT
Verbouwen en/of uitbreiden zonder functiewijziging en zonder wijziging van aantal woongelegenheden

OMGEVINGSCHECK
Klik hier om de omgevingscheck uit te voeren.

[Bekijken >](#)

Klik op het blauw icoontje naast 'omgevingscheck'. Zo voer je de **omgevingscheck** uit. Die laat je o.a. zien in welke gewestplanbestemming het project ligt, of het project in een watergevoelig gebied ligt en of er in de directe omgeving beschermde gebieden liggen.

Let wel: het omgevingsloket heeft nog last van een aantal kinderziekten.

Via [Geopunt](#):

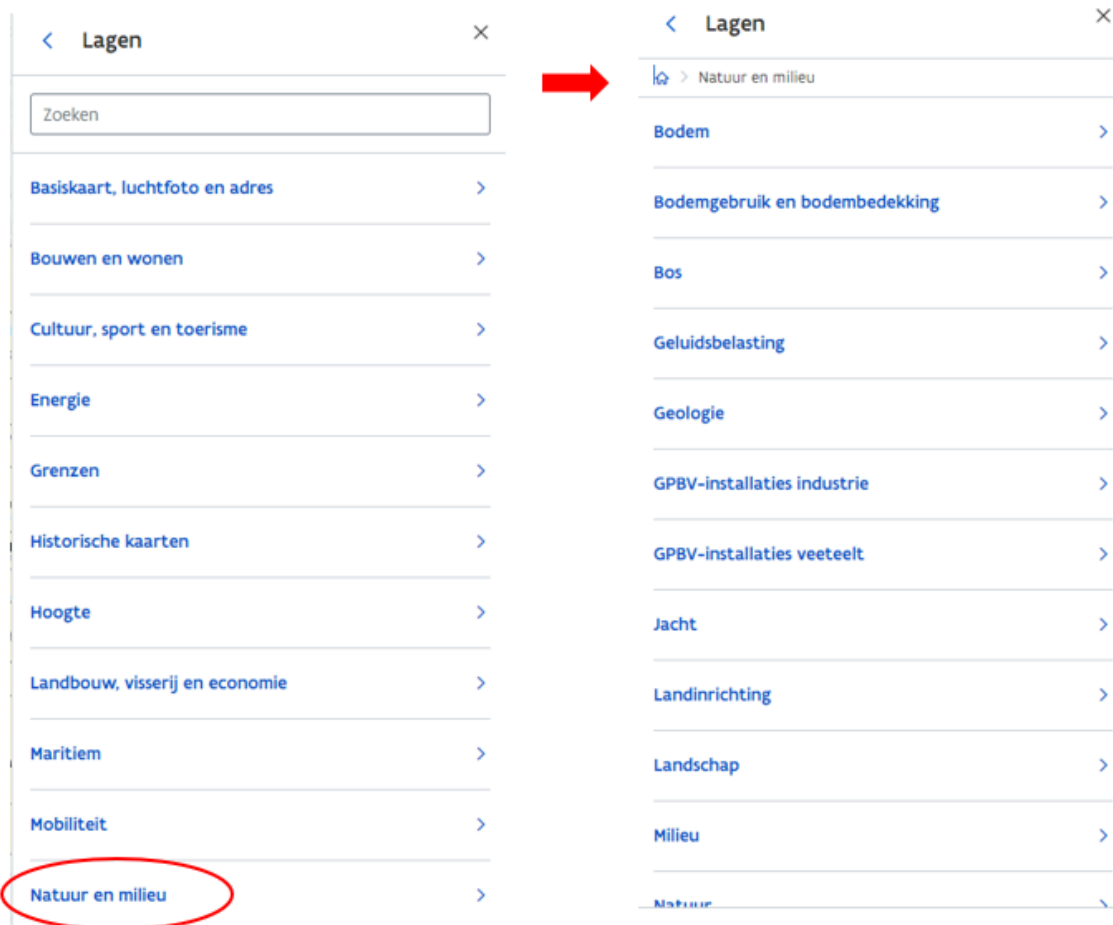
Op [Geopunt](#) kan je tegen verschillende achtergronden (luchtfoto, kaart enz.) nog veel meer checks uitvoeren. Surf naar www.geopunt.be en je komt op onderstaande homepage terecht.

- In de zoekbalk links bovenaan kan je op adres, perceelnummer of coördinaten zoeken.
- Via het blauw icoontje rechts onderaan kan je verschillende kaartlagen raadplegen. Als erop klikt komt het volgende menu rechts tevoorschijn:

- Via het uitklapmenu onderaan rechts 'ACHTERGROND' kan je het type kaart of achtergrond kiezen: gewone Geopunt-kaart, gewestplan, luchtfoto, hybride, enz.
- Door te klikken op '+ Lagen toevoegen' open je een themamenu waaruit je kan kiezen:

Onder het thema 'Natuur' zoek je o.m. erkende reservaten, habitat- en vogelrichtlijngebieden, biologische waarderingskaarten en VEN-gebieden.

Onder het thema 'Water' zoek je o.m. de watertoets, van nature overstroombare gebieden, recent overstroomde gebieden, risicozones voor overstromingen, het type waterlopen en hun namen.

Stap 5: overleg

Overleg binnen je afdeling en/of regionale of jullie actie willen ondernemen en wat jullie voornaamste argumenten zijn. Spreek ook af in welke naam jullie een inspraakreactie of beroep zullen indienen.

Hou er rekening mee dat een Natuurpuntafdeling meestal een feitelijke vereniging is en geen rechtspersoonlijkheid heeft. Dat is geen vereiste om een bezwaar in te dienen. Als er een beroep volgt, is het wel van belang dat een natuurlijke persoon of een rechtspersoon het indient. Voor belangrijke dossiers raden we dus aan om ook het bezwaar al in naam van een regionale of van Natuurpunt in te dienen³.

Neem in geval van twijfel of onduidelijkheid contact op met de juridische dienst op het Natuurpuntsecretariaat.

³ Meer hierover onder Stap 5 - 2 Beroep.

Ken je de persoon die de vergunning aanvraagt? Probeer er dan mee in gesprek te gaan over de aanvraag. Zo kan je inschatten of je nog kan bijsturen aan het plan zonder dat je een juridische procedure moet starten. Helaas leert de ervaring dat er vaak pas geluisterd wordt wanneer je een succesvol bezwaar hebt ingediend.

Stap 6: bezwaar/beroep indienen

De juridische dienst van Natuurpunt kan je afdeling helpen om een bezwaar of beroep op te stellen. In het ideale geval breng je zelf een document aan met daarin:

- de basisinformatie over het natuurgebied;
- de vermoedelijke impact van het project in kwestie op de natuurlijke kenmerken van dat gebied;
- je argumenten;
- eventuele alternatieve scenario's of bijkomende voorwaarden.

Bezwaar

Wie?

Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon kan tijdens het openbaar onderzoek (30 dagen) standpunten, opmerkingen of bezwaren indienen. Je kan dus ook uit eigen naam of in naam van de afdeling bezwaar indienen (als je dat onderling besproken hebt).

Hoe?

Richt je bezwaar aan de vergunningverlenende overheid. Meestal is dat het college van burgemeester en schepenen. Er zijn geen bijzondere eisen over de vorm van je bezwaar, maar het bevat logischerwijs wel een naam en (e-mail)adres. Indienen kan via het [Omgevingsloket](#) (elektronisch inloggen met je identiteitskaart) of per gewone brief.

Hou wel in je achterhoofd dat je 'het belang' moet aantonen om bezwaar in te dienen. Als je geen buurtbewoner bent, kan het moeilijk zijn daarvan te laten blijken. Het zal als particulier ook moeilijker zijn om 'natuur' als argument te gebruiken. Natuurpunt kan als vereniging 'belang' motiveren via de statuten (reden van de oprichting). Dat geldt ook voor de regionale Natuurpunt verenigingen en de lokale afdelingen met rechtspersoonlijkheid. (zie ook verder bij 2. beroep)

Antwoord

De vergunningverlenende overheid moet op het bezwaar antwoorden. Als ze bij haar beslissing geen rekening houdt met je opmerkingen of bezwaren, moet ze op zijn minst motiveren waarom.

Beroep

Wanneer?

Heeft de gemeente of de deputatie een omgevingsvergunning afgeleverd die schadelijk is voor de natuurwaarden? Dan kan je daartegen een beroep indienen bij de deputatie of de Vlaamse Regering. Je moet het beroep indienen binnen een termijn van 30 dagen na aanplakking/kennisgeving.

Wie?

Deze personen kunnen een beroep indienen tegen een vergunningsbeslissing:

- de eigenaar
- de vergunninghouder
- de exploitant
- verschillende ambtenaren
- het betrokken publiek

Hoe?

Je kan het beroep digitaal (via het [Omgevingsloket](#)) of schriftelijk met aangetekende zending indienen. Bij een aangetekende zending moet je een afschrift bezorgen zowel aan de vergunningaanvrager als aan de vergunningverlenende overheid (bv. de gemeente). Het is belangrijk dat je de twee afschriften gelijktijdig verstuurt. Anders maak je een procedurele fout. Dat kan ervoor zorgen dat je beroep ongeldig is.

Het **beroepsschrift** moet de volgende zaken bevatten:

- de naam, de hoedanigheid en het adres van de beroepsindiener;
- de identificatie van de bestreden beslissing (dossiernummer, onderwerp ...);
- de reden(en) waarom het beroep wordt ingesteld;
- een omschrijving van de gevolgen die je ondervindt of ondervond door de beslissing; of het belang dat je hebt bij de weigering/aanpassing van de omgevingsvergunning.

Voeg deze **bewijsstukken** toe:

- een betalingsbewijs van de dossiertaks van 100 euro⁴;
- eventueel de statuten van Natuurpunt;
- de nodige overtuigingsstukken;
- een inventaris van de overtuigingsstukken.

Belang aantonen

Je 'belang' aantonen is bij een beroep nog belangrijker dan bij een bezwaar. Vormen natuurgerelateerde argumenten de hoofdmoot van je beroep? Dan zal het 'belang' in hoofde van Natuurpunt evidentier en geloofwaardiger zijn dan het belang van een individu of buurtbewoner. Een belang is ook geloofwaardiger als je tijdens het openbaar onderzoek al een bezwaar hebt ingediend.

Gehoord worden

Je kan in je beroepsschrift vragen om gehoord te worden. Dat gebeurt door de bevoegde overheid of de provinciale of gewestelijke omgevingsambtenaar.

Is er in het dossier een advies van een omgevingsvergunningscommissie vereist (bv. als er MER-plicht is)? Dan gebeurt de hoorzitting door de provinciale (POVC) of de gewestelijke omgevingsvergunningscommissie (GOVC). Dat hangt af van het bestuur waarbij je beroep indient.

⁴ Opgelet: door nieuwe arresten van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is duidelijk geworden dat de dossiertaks moet betaald worden per beroep, en niet per beroepsindiener. Wordt één beroep ingediend door of namens 5 personen, dan moet de dossiertaks 1 keer betaald worden.

De provinciale omgevingsambtenaar of de POVC behandelt de beroepen tegen omgevingsvergunningen die de gemeente heeft afgeleverd. De gewestelijke omgevingsambtenaar of de GOVC behandelt beroepen tegen omgevingsvergunningen die de provincie heeft afgeleverd.

Je kan ongeveer een week voor de POVC of de GOVC de adviezen opvragen van bv. ANB, Departement Landbouw enzovoort. Zo kan je je goed voorbereiden.

Ook in procedures waarbij geen hoorzitting wordt georganiseerd, kan je steeds een bijkomende schriftelijke motivatie of opmerking indienen om te duiden waarom je het niet eens bent met eventuele argumenten of beslispunten.

Advies

De omgevingsambtenaar of de omgevingsvergunningscommissie (POVC of GOVC) verleent (een tijdje) na de hoorzitting een (niet-bindend) advies. Het kan een maand duren voor je het advies ontvangt.

Uitspraak

Je mag een uitspraak verwachten ten laatste 120 dagen na de ontvankelijkheidsverklaring van je beroep. Ben je het niet eens met de uitspraak, dan kan je nog beroep instellen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Dat kan binnen een **termijn van 45 dagen** vanaf de kennisgeving van de vergunningsbeslissing.

Nuttige contactgegevens:

Juridische dienst Natuurpunt

Laurie Braet

laurie.braet@natuurpunt.be

015-29 27 95 of 0497 05 34 56

(ma-dond)

Griet Van den Berghe

griet.vandenbergher@natuurpunt.be

015-29 72 29 of 0499 90 79 96

(woe-vrij)

Beleidsdienst Natuurpunt

beleid@natuurpunt.be

015-29 72 62

Vlaams Minister van Omgeving/GOVC

Afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning en – projecten (GOP) - Directie

Omgevingsprojecten

Koning Albert II-laan 20 bus 8

1000 Brussel

Deputatie/POVC

Per provincie terug te vinden op hun respectievelijke website.

Antwerpen

Dienst Omgevingsberoepen, provincie Antwerpen

Koningin Elisabethlei 22

2018 Antwerpen

Limburg

Directie Omgeving, Omgevingsvergunning

Universiteitslaan 1

3500 Hasselt

Oost-Vlaanderen

Provincie Oost-Vlaanderen

Gouvernementstraat 1

9000 Gent

Vlaams-Brabant

De deputatie van de provincie Vlaams-Brabant

Provincieplein 1

3010 Leuven

West-Vlaanderen

Dienst Vergunningen (beroepen)

Provinciehuis Boeverbos

Koning Leopold III-laan 41

8200 Sint-Andries (Brugge)